

Qlobal liderdən həmrəylik çağırışı

İlham Əliyev Almaniyada Azərbaycanın mövcud potensialını dəyərləndirərək yeni hədəflərini göstərdi

Tarixinin ən qüdrətli Azərbaycanın mühüm geosiyasi uğurlarından biri dünya birliyində güclü mövqeyə malik olması, beynəlxalq aləmdə söz sahibinə çevrilməsidir. Hazırda Azərbaycan regionda və dünyada öz mövqelərini sürətlə möhkəmləndirən, sosial-iqtisadi baxımdan inkişaf edərək Avroatlantik məkana inteqrasiya olunan ölkədir.

Bununla yanaşı, müstəqil Azərbaycan həm qüdrətli, həm də dünya miqyasında etibarlı tərəfdaş kimi tanınır. Bütün bu uğurların yeganə səbəbi isə əlbəttə ki, ölkə lideri İlham Əliyevin yürütdüyü tam müstəqil siyasətdir.

Artan beynəlxalq nüfuz, verilən yüksək dəyər

Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 21 ildə İlham Əliyev elə bir dövlət yaradıb ki, özünün də söylədiyi kimi, ölkəmiz mövcudluq tarixində heç zaman indiki kimi qüdrətli, güvənli, istiqrarlı olmayıb. Bu gün Azərbaycan siyasi-iqtisadi meyar və parametrlər üzrə kimdənsə asılı deyil. Hətta ölkəmiz istər xarici borc, istər iqtisadi artım, istərsə də adambaşına düşən valyuta ehtiyatları baxımından iqtisadi sahədə ön qabaqcıl yerlərdədir. İqtisadi müstəqillik isə siyasi müstəqilliyin möhkəmləndirilməsi baxımından əsas şərtidir. Bu uğurlar isə İlham Əliyevin mütərəqqi iqtisadi islahatlarının bəhrəsidir desək, yanılmırıq.

Məhz İlham Əliyevin uğurlu xarici siyasəti sayəsində Azərbaycan dünyada böyük etimad qazanaraq nüfuzlu dövlətə çevrilib. Bu gün Azərbaycan söz və nüfuz sahibi kimi qlobal proseslərdə aktiv mövqeyi ilə seçilir. Bu reallığı əks etdirən çoxsaylı faktlar mövcuddur.

Azərbaycanın bugünkü reallıqlarına nəzər salaraq görmək olar ki, ölkəmiz sözün əsl mənasında müstəqil dövlət kimi dünya xəritəsində öz yerini tuta bilib. Bütün regional məsələlərdə fəal iştirak edən Azərbaycan sabitlik və inkişaf amilinə çevrilib.

İlham Əliyevin beynəlxalq aləmdə artan nüfuzu həm ölkəmizi gücləndirir, həm də regionda gedən proseslərə çox müsbət təsir göstərir. Azərbaycan Prezidenti hər zaman qlobal liderlik keyfiyyətini və təşəbbüskarlığını ortaya qoyaraq çox mühüm ideyalar irəli sürür və bu gün də onun təşəbbüsü ilə reallaşan transmilli layihələr ölkəmizə iqtisadi-siyasi dividendlər qazandırır.

Bütün bunlar Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemində rolunun artmasına böyük təsir göstərməklə yanaşı, İlham Əliyevin də beynəlxalq aləmdə şəxsi nüfuzunun artmasına gətirib çıxarıb, cənab Prezidentin regionda mübaligəsiz lider olduğunu isbat edib.

Xüsusilə qeyd etməliyik ki, İlham Əliyev təkcə regional məsələlərdə deyil, mahiyyətindən asılı olmayaraq dünya miqyasında baş verən qlobal hadisələr zamanı qətiyyətli mövqe nümayiş etdirir. Dövlət başçısının təşəbbüsləri qlobal miqyasda beynəlxalq həmrəyliyin və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi istiqamətində mühüm nümunədir.

Məhz bütün bunlara görə dünya siyasətinin aparıcı qurumları, həmçinin mütəbər beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın mütərəqqi xarici siyasətini regional təhlükəsizlik və qlobal inkişafa mühüm töhfə kimi qiymətləndirirlər və ölkəmizlə əməkdaşlığa böyük önəm verirlər.

İlham Əliyevin Avropa liderlərinin dəvəti ilə ən mütəbər tədbirlərə dəvət alması, yüksək tribunalardan çıxışı, ən yüksək səviyyədə qarşılınması ölkəmizin artan nüfuzunun bariz nümunəsidir. İstər Davos İqtisadi Forumu, istər Münxen Təhlükəsizlik Konfransı, istərsə də digər beynəlxalq təşkilatların toplantılarında iştirakı bir daha sübut edir ki, dünya ölkələri Azərbaycanla əməkdaşlığa böyük maraq göstərir, İlham Əliyevi sözünün sahibi, etibarlı tərəfdaş və qətiyyətli lider hesab edirlər.

Bu gün elə bir qlobal toplantı yoxdur ki, Azərbaycan Prezidenti həmin mərasimə dəvət edilməsin. Almaniyada Federativ Respublikasının Federal Kansleri Olaf Şoltsun dəvəti ilə İlham Əliyevin "15-ci Petersberq İqlim Dialoqu"nun Yüksək Səviyyəli Seqmentində iştirak etmək üçün aprelin 25-də Füzuli şəhərindən Almaniyaya işgüzar səfərə getməsi, Berlində

yüksək səviyyəli görüşlərin keçirilməsi deyilənlərin təsdiqidir.

Qısa zamanda əldə edilən nailiyyətlər

Almaniya səfərində İlham Əliyev öncə bu ölkənin Kansleri Olaf Şolt्स ilə təkbətək, sonra isə geniş tərkibdə görüş keçirdi. Sonra dövlət başçısı Berlində keçirilən "15-ci Petersberq İqlim Dialoqu"nun Yüksək Səviyyəli Seqmentində iştirak etdi.

Prezident Azərbaycanın yekdil qərarla COP29-a evsahibliyi edəcək ölkə kimi seçilməsini böyük şərəf adlandıraraq dedi ki, bu, beynəlxalq ictimaiyyətin ölkəmizə və görülən işlərə, o cümlədən "yaşıl enerji" sahəsindəki fəaliyyətə hörmətin əlaməti hesab edilir. Məhz Azərbaycanın müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələri və onlarda fəal iştirakı ölkəmizə müxtəlif qitələrin dövlətləri arasında körpülər salmaq və ya onları gücləndirmək, eləcə də onların həmrəyliyinə möhkəmləndirmək imkanını yaradacaq.

Mütəbər toplantıda Azərbaycanın bu gün nəyə sahib və qadیر olduğunu diqqətə çatdıran İlham Əliyev əldə edilənləri yetərincə dəyərləndirdi və mövcud potensialdan necə istifadə ediləcəyinin istiqamətlərini göstərdi.

Bəs əldə edilən uğurlar, görülən işlər nədən ibarətdir?

- Azərbaycanın 120 ölkəni birləşdirən Qoşulmama Hərəkatına dörd il uğurlu sədrliyi;
- Bu müddətdə Azərbaycanın ortaya qoyduğu təşəbbüslərin uğurlu nəticələri səbəbindən sədrliyin bir il də uzadılması;
- COVID-19-a təsadüf edən sədrlik dövründə 80-dən artıq ölkəyə humanitar, maliyyə və texniki yardımın göstərilməsi;
- Avropa İttifaqının doqquz üzvü ilə "Strateji Tərəfdaşlıq" haqqında razılaşmalar və bəyannamələrin imzalanması;
- Aİ və Azərbaycan arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumunun imzalanması;
- Xarici tərəfdaşlar və sərmayədarlarla "yaşıl keçid" üzrə artıq nəhəng layihələrə başlanılması.

Mövcud potensial və qarşıya qoyulan məqsədlər

İlham Əliyev dedi ki, məhz bu nailiyyətlər, beynəlxalq əlaqələr məhz həmrəyliyi gücləndirməyə imkan verəcək: "Bizə məhz bu lazımdır. Bizə maliyyə lazımdır. Bizə həmrəylik lazımdır və bizə orta məsuliyyət lazımdır".

Ölkəmizin mövcud imkanlarını da dəyərləndirən dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Azərbaycan faydalı qazıntı ilə zəngin olan ölkə kimi OPEC+ platformasının üzvüdür və bu da əlavə üstünlükdür. Çünki təbii sərvətləri, xüsusən də neft və qazı zəngin olan ölkə iqlim dəyişmələri məsələlərinin həllində ön cərgədə olmalıdır.

Beləliklə, həmin müxtəlif rollar yaxşı həmrəylik ruhunu yaradacaq və qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olmağa imkan verəcək.

Mövcud potensial necədir və qarşıya qoyulan məqsədlər hansılardır?

- Hazırda təbii qaz ixracının yarısı, xüsusən də 12 milyard kubmetri Avropa İttifaqının bazarına gedir;
- Dənizdə külək enerjisi üzrə təsdiqlənmiş ehtiyatlarımız 157 qıqavatdır;
- Azərbaycan Qara dənizin dibi ilə kabeli çəkmək üçün texniki əsaslandırma işlərinin son mərhələsindədir;
- Bu kabel 4 qıqavat həcmində Azərbaycanın "yaşıl enerji"sinə Avropaya ixrac etmək imkanını yaradacaq;
- İmzalanmış memorandum əsasən, 2027-ci ilə qədər Aİ-yə ixrac 20 milyard kubmetrə çatmalıdır;
- 2024-cü ildə 1300 meqavat Günəş və külək enerjisi istehsal etmək imkanını yaradacaq enerji stansiyalarının təmələqoyma mərasimi keçiriləcək;
- 2027-ci ilin sonuna qədər Azərbaycanın 2000 meqavat günəş və "yaşıl enerji" imkanları olacaq;
- Doqquz elektrik enerjisi stansiyası yaradılacaq;
- 2030-cu ilə qədər əlavə 10 günəş və külək enerjisi stansiyaları qurulacaq ki, onların gücü 5000 meqavat (5 qıqavat) təşkil edəcək;

- Bu potensialdan istifadə edərək, Azərbaycan qaz istehlakını əksər hissədə elektrik enerjisi istehsalı ilə əvəzləyəcək;
- Avropaya ən azı əlavə 5 milyard kubmetr qaz ixrac olunacaq.

Azərbaycan Prezidenti həmçinin dedi ki, ölkəmiz qaz hasilatının artırılmasına böyük həcmdə sərmayə yatırır və Avropaya yeni mənbələrdən daha çox qaz lazımdır. Eyni zamanda "yaşıl gündəlik" hələ COP29 qərarından əvvəl icra olunmağa başlayıb.

Cənab İlham Əliyevin söylədiyi kimi, bu, əslində, hər kəs üçün uduşlu variantdır. Azərbaycan olduqca münbit sərmayə mühitini yaradıb. Bütün "yaşıl enerji" layihələri xarici sərmayədarlar tərəfindən maliyyələşdirilir. Azərbaycan sadəcə öz infrastrukturunu və çox yaxşı sərmayə mühitini təmin edir. Yaxın gələcəkdə Azərbaycan Avropaya lazım olan böyük həcmdə təbii qaza qənaət edəcək.

Enerji təhlükəsizliyi, gələcək planlar barədə ətraflı məlumat verən İlham Əliyev faydalı qazıntıları olan ölkələrə həmrəylik çağırışı etdi: "Enerji təhlükəsizliyi birmənalı olaraq ölkələrin milli təhlükəsizlik məsələsi hesab edilməlidir. Ayrı-seçkilik olmamalıdır. Faydalı qazıntı ilə zəngin olan ölkənin rəhbəri kimi, əlbəttə ki, biz həmin ölkələrin sərmayəni və hasilatı davam etdirmək hüququnu müdafiə edəcəyik, çünki dünyanın buna ehtiyacı var. Lakin eyni zamanda artıq qeyd etdiyim kimi, faydalı qazıntısı olan ölkələr iqlim dəyişmələri məsələlərinə aid həmrəyliyi nümayiş etdirən ölkələr sırasında olmalıdırlar".

Almaniyadan Azərbaycana tam dəstək

Azərbaycan Prezidenti Berlində bir sıra mühüm görüşlər də keçirdi. Aprelin 26-da Almaniyada Federativ Respublikasının xarici işlər naziri Annalena Bərbok, Almaniyada Federativ Respublikasının Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer ilə təkbətək və geniş tərkibdə, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin sənaye və qabaqcıl texnologiyalar naziri Sultan Əhməd Əl-Cabir ilə görüşlərdə İlham Əliyev bir daha həqiqətləri səsləndirdi.

Almaniyanın dövlət və hökumət strukturlarının rəhbərləri Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh danışıqları, delimitasiya və demarkasiya prosesini aqşlayaraq bu istiqamətdə dəstək göstərməyə hazır olduqlarını bildirdilər.

Kansler Olaf Şolt्सla keçirilən birgə mətbuat konfransında İlham Əliyev bir daha Azərbaycan həqiqətlərini və Avropanın enerji təhlükəsizliyi prosesində yol xəritəsini təqdim etdi.

Kansler Olaf Şolt्स isə bildirdi ki, Almaniyada sülh prosesinin davamlı həllinin tapılmasında öz dəstəyini göstərməyə hazırdır: "Əgər siz hər ikiniz bunu istəyirsinizsə. Mən hər iki tərəfi həvələndirmək istədim ki, lazımi kompromislər üçün istək və cəsarət göstərsiniz. Mən düşünürəm ki, 2024-cü il regionda sülh ili ola bilər və olmalıdır. Bu, özündə şanslar və məsuliyyətlər gətirir. Demarkasiya ilə əlaqədar ilkin razılıqlar bizi sevindirir. Yəni eşitdik ki, razılıq əldə etmişiniz. İndi bu dinamikanı saxlamağı və bu istiqamətdə cəsarətli addım atmağınızı istəyirəm. Həm Sizi, həm də Sizin əks tərəfiniz olan baş nazir Paşinyanı buna çağırıram".

Beləliklə, Prezidentin Almaniyaya səfərindən, aparılan danışıqlardan Avropa ölkələrinə bir daha bəlli oldu ki, İlham Əliyev konstruktiv, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əsaslanan, regional və qlobal miqyasda sabitliyə xidmət edən siyasət yürüdür. Belə olan halda Azərbaycanla qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa əsaslanan tərəfdaşlıq münasibətləri beynəlxalq münasibətlər sisteminin aktorları olan dövlətlər üçün strateji əhəmiyyət daşıyır.

Məhz bu faktlar təsdiq edir ki, bu gün dünyanın aparıcı dövlətləri və təşkilatları Azərbaycanı Cənubi Qafqazın təhlükəsizlik qaranı adlandırırlar. Aparıcı dövlətlər ölkəmizin Cənubi Qafqaz və Xəzər dənizi regionunda əvəzolunmaz tərəfdaş kimi böyük dəyərə malik olduğunu bəyan edirlər. Ermənistanla sülh müqaviləsinin imzalanmasından sonra isə regionda yaranacaq sabitlik Azərbaycanın gücünü, potensialını və imkanlarını daha da artıracaq.

*Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"*